

HAMMERFEST HAVN KF

HAMMERFEST KOMMUNE

Saksbehandler: Per-Åge Hansen		
Sluttbehandlende vedtaksinstans (underinstans): HAMMERFEST HAVNESTYRE		
Dok. Offentlig: ☒ Ja ☐ Nei Hjemmel: Off. lov §:		Klageadgang: Etter FVL: ☐ Ja ☒ Nei
Møte offentlig: ☒ Ja ☐ Nei Hjemmel: Komm.l. §: 62 og 63		Etter Særlov: ☒ Ja ☐ Nei
Løpenr:		Arkivnr.:
Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
40/24	HAMMERFEST HAVNESTYRE	05.06.2024

Sak: 40/24 HØRINGSUTTALELSE LOVFORSLAG VEDR. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR PÅ UTENLANDSKE SKIP I NORSKE FARVANN.

I. Saksdokumenter (vedlagt)

Ingen

II. Saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

III. Saksutredning (bakgrunn/fakta/vurdering/konklusjon)

Høringssvar – Forslag til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel

Hammerfest Havn ønsker å kommentere de foreslåtte lovendringene fra Nærings- og Fiskeridepartementet. Vår høring er basert på vår lange erfaring som cruisedestinasjon og de betydelige investeringer som er gjort for å utvikle og forbedre vår havn. Vi ser på dette som en viktig mulighet til å belyse de potensielle konsekvensene denne lovendringen kan ha på vår virksomhet og det lokale næringslivet.

Hammerfest Havn KF er en sentral servicehavn i nord innen logistikk, fiskeri, havbruk, cruise og energi. Vi er tilrettelegger for maritime og sjørelaterte næringer, og vi jobber for ytterligere vekst. Med vår beliggenhet er vi et naturlig knutepunkt for befraktning både mot øst og mot vest.

Konklusjon:

Hammerfest Havn er utelukkende positiv til tiltak som kan fremme et rettferdig og anstendig arbeidsliv, beskytte arbeidstakerne, hindre sosial dumping og motvirke lavlønnskonkurranse.

Samtidig ønsker Hammerfest Havn å uttrykke vår bekymring angående det fremlagte lovforslaget. Lovforslaget vil kunne medføre betydelige økonomiske og sosiale konsekvenser i form bla. tapte av arbeidsplasser for Nord-Norge og Svalbard. Cruisetrafikken medfører at kommunene, gjennom havnene får inntekter gjennom blant annet havneavgifter og vederlag. Inntekter som i stor grad har ført til at Hammerfest i dag bla. kan tilby land strøm til flere fartøygrupper i Hammerfest Havn. I tillegg kommer de inntekter som tilkommer det lokale næringslivet til gode. Det er med på å skape et mer aktivt lokalsamfunn gjennom at flere selskaper kan ha ansatte hele året.

Dette er også noe Holmefjordutvalget påpeker i sin rapport og skriver: «Utvalget mener samtidig at skip i internasjonal cruisevirksomhet som anløper norsk havn ikke bør omfattes av et slikt krav (les: krav om norske (arbeids-) og lønnsvilkår). En stor landbasert turistnæring er bygget opp rundt internasjonal cruisetrafikk, og det vil kunne ha betydelig negative konsekvenser om internasjonale cruiserederier legger om sine anløp.»

Under koronapandemien opplevde Nord-Norge en reduksjon på 85 prosent i cruisetrafikken. Vi frykter at det foreslåtte lovforslaget kan føre til en lignende nedgang, noe som vil ha alvorlige konsekvenser for både lokale investeringer og arbeidsplasser.

De reelle konsekvensene av innføringen er kommet alt for lite frem i saksgrunnlaget og vårt hovedforslag er at det som omhandler cruise blir fjernet, eller sendt til videre utredning.

Fryktede konsekvenser for Hammerfest Havn:

Hammerfest har vært en cruisedestinasjon i mange år, og Hammerfest Havn har et tett samarbeid med lokalt og regionalt reiseliv. Et fokusområde har vært å tiltrekke og betjene cruiseturister. Dette samarbeidet har vært avgjørende for å utvikle interessante produkter og opplevelser for våre besøkende. Det er viktig å understreke at cruiseturistene ikke bare kommer på grunn av våre havneanlegg, men også på grunn av det brede spekteret av opplevelser og tjenester som tilbys i samarbeid med lokale aktører.

I løpet av 2024 forventer Hammerfest Havn rundt 25 cruiseanløp med mellom 25.000 og 30.000 turister. Dette er resultatet av betydelige investeringer i økt kapasitet og forbedret infrastruktur. Vi har også investert i miljøvennlig teknologi, som landstrømanlegg, som sikrer at skip som anløper havna kan få miljøvennlig strøm.

Vi er bekymret for de potensielle konsekvensene av det foreslåtte lovforslaget. Det er viktig for Hammerfest Havn å opprettholde en differensiert inntektsstrøm og ikke være avhengig av en enkelt næring som olje- og gassindustrien. Lovforslaget skaper usikkerhet som kan påvirke cruiseturismen negativt.

Cruisenæringen bidrar betydelig til lokaløkonomien i Hammerfest. Ifølge Innovasjon Norge legger cruiseturister igjen betydelige summer i lokalsamfunnene de besøker, og dette gjelder også for Hammerfest. Reduksjon i cruisetrafikken vil ikke bare påvirke Hammerfest Havn, men også hoteller, restauranter, butikker og andre tjenestetilbydere i området.

Fallende trend på bookinger:

Rederiene planlegger sine ruter flere år i forveien, og mens vi ikke forventer store endringer i år eller neste år, er vi bekymret for at de vil begynne å omdirigere skip bort fra Norge dersom det ikke lenger er økonomisk gunstig å legge til havn her. Dette kan få dramatiske konsekvenser for turismen i Hammerfest og Nord-Norge generelt.

Cruiseutvalgets rapport av 2022 har indikert en gradvis økning av cruisetrafikk i Norge mot 2040, og med unntak av koronaepidemien har Hammerfest Havn hatt en jevn økning. Men nå har vi indikasjoner på en nedgang. Vi har færre bookinger for 2026 enn på samme tidspunkt i fjor. Hammerfest Havn har hatt dialog med rederiene og får bekreftet at usikkerheten knyttet til lovforslaget gjør at de er restriktive til å sette opp reiser i 2026 og utover før de vet det endelige utfallet. Ruteplanen må uansett settes opp for 2026 og vi frykter at det året uansett blir preget som en direkte konsekvens av dette.

Hammerfest Havn har også satset på vinterturisme, med positive tilbakemeldinger fra fem anløp i vintermånedene. Flere rederier har allerede bekreftet at de vil komme tilbake, noe som viser potensialet for å utvide dette markedet ytterligere.

Miljøhensyn og bærekraft:

Hammerfest Havn har gjort store fremskritt innen miljøvennlig teknologi med installasjonen av landstrømanlegg til flere fartøygrupper. Dette initiativet er i tråd med regjeringens mål om å redusere utslipp fra skipsfarten. I forbindelse med investeringen i dette anlegget var det fremtidige behovet til cruisetrafikken og ikke minst inntektsmulighetene med på å sikre beslutningen.

Flere andre cruisehavner og -rederier har de siste årene også arbeidet med seilingsruter som er tilpasset «slow steaming». Et tiltak som reduserer utslipp fra skip under fart, og gjør det mulig å inkludere flere nærliggende destinasjoner. Slik lovforslaget er utformet kan det motarbeide «slow steaming», slik at både miljøet og destinasjonene vil påvirkes negativt.

En reduksjon i cruisetrafikken vil kunne svekke insentivene for videre investeringer i miljøteknologi, og dermed også arbeidet mot en mer bærekraftig cruisenæring.

Konkurransesituasjon:

Cruisedestinasjoner over hele verden konkurrerer om å tiltrekke seg turister. Hvis lovforslaget fører til økte kostnader eller andre utfordringer for cruiseoperatører, kan det føre til at de velger andre destinasjoner fremfor Norge. Dette kan gi våre internasjonale konkurrenter en ufortjent fordel og svekke Norges posisjon i det globale cruisemarkedet.

Konkurransen er også stor på det norske markedet, hvor de ulike destinasjonene kjemper om å tiltrekke seg de samme cruisegjestene. Til en viss grad blir dette utjevnet ved at cruiseskipene kan reise langs kysten og på den måten besøke flere ulike destinasjoner på en reise. Dette lovforslaget kan skape en konkurransevridding på det norske markedet, til fordel for destinasjoner sør for Trondheim. Rederiene vil ha mulighet til å holde seg unna 50%-grensen ved reiser sør for Trondheim, men ikke nordover. Det vil altså bli dyrere å sette opp reiser til nordnorske destinasjoner, en klar konkurransevriddende effekt.

Hammerfest Havn oppfordrer igjen Nærings- og Fiskeridepartementet til å ta hensyn til de potensielle negative konsekvensene denne lovendringen kan ha for det lokale næringslivet. Vi mener det er avgjørende å opprettholde en forutsigbar og gunstig ramme for cruisetrafikken, slik at vi i samarbeid med andre reiselivsaktører kan fortsette å utvikle og styrke Hammerfest som en attraktiv cruise- og reiselivsdestinasjon.

IV. Havnedirektørens innstilling.

Havnestyret inviteres til å gjøre følgende **vedtak**:

Hammerfest havnestyre vedtar overnevnte saksutredning som Høringssvar ift lovforslaget til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel.

Havnestyret anmoder Hammerfest kommunestyre å gi sin tilslutning til høringssvaret.

Hammerfest den 29.05.2024